

Rissa 13.07.2017

Til

Plan, kart og miljø
Rissa Kommune
7100 Rissa

Viser til nabovarsel fra Wiggo H. Johansen datert 19.06.2017.

Vedlagte tegninger av planlagt bygg er i all hovedsak identisk med tegningene i vedlegg til byggesøknaden mottatt i 2007.

De samme innvendinger mot bygning som gjaldt i 2007 gjelder derfor også i dag.

Legger derfor ved dokumenter som inneholder den argumentasjonen under overskriften "Byggesak".

Legger herved med mine rettsdokumenter som viser mine rettigheter som jeg har over denne tomt, til Wiggo h. Johansen gårdsnr. 170, bruksnr. 1. for båtoppsett.

Det vil uansett bli gjort gjeldene at tomten i den grad byggearealet kan betegnes som tomt ikke er beregnet som oppføring av bygg, både på grunnlag av størrelsen og som følge av mine rettigheter i området.

Søknaden slik den foreligger, vil uansett ikke kunne godtas.

Legger også ved to kopier som er avslått for denne tomt tidligere av fylkesmann, første gang 18.11.09, andre gang 25.04.16.

Tilleggsopplysning: Wiggo H. Johansen har allerede etablert flytebrygge med brygge annet sted i Råkvåg.

Antall vedlegg i alt: 5

Pella Larsen
7100 Rissa

RETTSBOK
for
SØR-TRØNDELAG JORDSKIFTERETT

SAK 6/2002

Råk ytre

AVSLUTTET: 27. januar 2004

Slutning:

1. Gnr. 170 bnr. 1 har ikke adkomstrett over gnr. 170 bnr. 24 og gnr. 170 bnr. 100.
2. Gnr. 170 bnr. 100 har rett til båtøpptrekk over gnr. 170 bnr. 1.
3. Grensa mellom gnr. 170 bnr. 1 og gnr. 170 bnr. 185 skal gå slik den er inntegnet med rød strek i dokument nr. 7
4. Gnr. 170 bnr. 185 har rett til båtøpptrekk over gnr. 170 bnr. 1.
5. Saksomkostninger tilkjennes ikke.

Jordskifterettsaken er derved klar for avslutning.

På bakgrunn av dommen og tidligere innmåling av de eksisterende grensepunkter under ledelse av ingeniør Rune Hovland, er det utarbeidet slik beskrivelse for:

1. Grenser

Grenseforklaring og målegrunnlag

Grensene går i rette linjer mellom de grensepunktene det er oppgitt retning for.

Retningen mellom punktene er beregnet ut fra punktenes koordinater og er angitt i forhold til kartets nordretning. Sirkelen er inndelt i 400 grader. Avstanden mellom grensepunktene er horisontale mål i meter.

Grensepunktene er koordinatbestemt med fasemålende tofrekvent satellittmålestyr med baseoppstilling i polygonpunkt P6543

Koordinater NGO akse 3 : $X \ 642\ 330,330$ $Y \ -32\ 020,669$ $H = 5,29$
Grensepunktenes koordinater har en forventet nøyaktighet bedre enn 0,1 meter.

Retten hevet.

Trondheim, 27. januar 2004

Sverre Fiske
(sign.)

**SØR-TRØNDELAG
JORDSKIFTERETT**

Saksnummer
6/2002-16.00

Vår referanse
Jnr. 171/04 sfi

Vår dato
02.02.2004

Til sakens parter og prosessfullmektiger, jf. adresseliste

Retting av rettsbokutskrift

Ved en inkurie har Petter Larsen sin nedlagte påstand under hovedforhandlingen den 21.10.2003 falt ut av rettsprotokollen s. 9.

I følge dommerens egne notater skulle følgende ha vært protokollert like før de to nederste setningene på s 9 i rettsbokutskrift utsendt 22.10.2003:

...

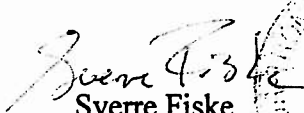
Petter Larsen fikk ordet og la ned slik

påstand:

1. Sørgrensa for gnr. 170 bnr. 185 skal gå slik den er inntegnet med rød strek i dok. nr. 7
2. Gnr. 170 bnr. 185 har rett til båtopptrekk over gnr. 170 bnr. 1.

...

Dette er nå rettet i den originale rettsboka i henhold til tvistemålsloven § 156, og en ber parter og prosessfullmektiger om å makulere den tidligere utsendte utskrift, eventuelt sende den tilbake til retten, jf. tvistemålsloven § 158. Ny og fullstendig utskrift følger sammen med forkynningen.

Sverre Fiske
Jordskiftedommer

Tlf. direkte innvalg: 73199471

Postadresse
Statens Hus
7468 TRONDHEIM

Besøksadresse
Prinsensgt. 1
TRONDHEIM

Telefon 73 19 94 50
Telefax 73 19 94 51
Postmottak@jsv-st.stat.no

Bank 7874 0690298
Org.nr. 974762188
Bedriftsnr. 974752182

51

Ragnar Angell og Johan Hammer har lagt ned slik

påstand:

1. Prinsipalt: Gnr. 170 bnr. 1 har ikke adkomstrett over gnr. 170 bnr. 24 og gnr. 170 bnr. 100.
Subsidiært: Adkomstretten gjelder ikke motorisert ferdsel.
2. Gnr. 170 bnr. 1 har adkomstrett fra sjøen i den grad dette ikke fortrenger rettigheter for eier av gnr. 170 bnr. 100 og gnr. 170 bnr. 185
3. Gnr. 170 bnr. 100 har rett til båtøpptrekk over gnr. 170 bnr. 1.
4. Wiggo Johansen tilpliktet å betale Angell og Hammer sine omkostninger.

Saksøkte Petter Larsen har i hovedsak anført:

Grenselinja mot bnr. 1 må fortsette i samme retning ut i sjøen slik den er på land. Det vil si i en rett linje slik både grensebeskrivelsen i skylddelingen sier og slik grensa er inntegnet på dokument nr. 7. Derfor kan grensa ikke fastsettes slik motpartene hevder i en sving ut fra sjøkanten. Dersom det skulle være en sving her så det ha vært beskrevet i skylddelingen.

Når det gjelder rett til båtøpptrekk har en alltid hatt slik rett på sørsida av naustet, og den retten har vært brukt i alle år siden naustet ble bygd. En har hele tiden trodd at området var et felles båtøpptrekk med Johan Hammer, og det har også vært snakk om å lage en felles "slip" for å trekke opp båtene i områdene mellom naustene. Det er dessuten nærmest helt umulig å trekke opp båten på nordsida av naustet.

Petter Larsen har lagt ned slik

påstand:

1. Sørgrensa for gnr. 170 bnr. 185 skal gå slik den er inntegnet med rød strek i dok. nr. 7
2. Gnr. 170 bnr. 185 har rett til båtøpptrekk over gnr. 170 bnr. 1.

ADVOKATHUSET
Trondheim DA

Advokatene (M)
Tore Angen (H)
Per Wold

Kornelia Lykke

H = Møterett for Høyesterett

Johan Arvid Hammer
Ragnar Angell
Johan Evensen
Petter Larsen

Trondheim, 25.10.2004

Vår ref.: sak nr. 04/0548-PW

SAK: FROSTATING LAGMANNSRETT SAK NR. 04-012385 ASI-FROS

Viser til særdeles hyggelig samtale pr. telefon i anledning Frostating lagmannsretts dom i ankesaken.

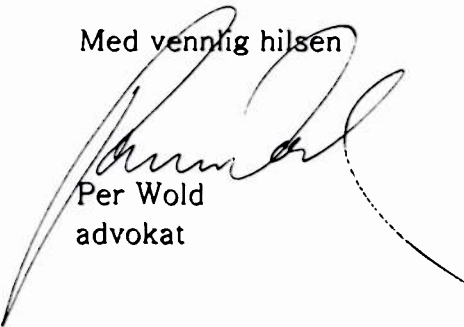
Som det fremgår av dommen har ikke retten vært i særlig tvil om avgjørelsen.

Jeg kan derfor ikke se at sannsynligheten for anke er overhengende.

./ Vedlagt følger rettsboken der avvisningskjennelse og dom fremgår.

Jeg har, basert på saksomkostningsavgjørelsen, tatt kontakt med de respektive forsikringsselskaper og orientert dem om sakens utfall.

Med vennlig hilsen

Per Wold
advokat

Likelydende brev er sendt til alle parter;

Lagmannsretten finner således at det ikke er sannsynliggjort at bnr. 1 har noen veirett over bnr. 24 og 100, hvorfor jordskifterettens dom blir å stadfeste på dette punkt.

3. Rett til båtopptrekk over bnr. 1.

Petter Larsen og Johan Hammer har begge brygger med åpning fra landsiden. For lagmannsretten er det ikke tvilsomt at begge har trukket opp sine båter over bnr. 1 for å få dem inn i sine brygger. Selv om det ikke står noe om en slik rett i adkomstdokumentene, finner lagmannsretten det utvilsomt at de har ment å ha en slik rett til opptrekk.

Forholdene på stedet er slik at både Hammer og Larsen åpenbart i praksis har måttet trekke sine båter opp på det som nå er solgt til Johansen som bryggetomt. Petter Larsens bnr. 185 og Johan Hammers bruksrett er begge utgått fra bnr. 1 for å brukes til brygger. Det må ha vært selvfølgelig for eieren av bnr. 1 at det da også skulle være rimelig plass for båtopptrekk. En bryggerett uten nødvendig adkomst, i dette tilfelle båtopptrekk fra sjøen og opp til bryggeåpning, ville ikke ha noen reell verdi. Larsen og Hammer har jevnlig utøvet denne retten i minst tyve år før det ble noen tvist om dette. De har således hevdet denne retten til båtopptrekk.

Også på dette punkt blir jordskifterettens dom å stadfeste.

4. Grensen mot bnr. 185

Lagmannsretten er enig med jordskifteretten i at grenselinjen mellom bnr. 1 og bnr. 185 i sjøen ut til marbakken er en rettlinjet fortsettelse av linjen mellom de to grensemerker som ble satt på land, jf første avsnitt på side 23 i jordskifterettens dom. Grensebeskrivelsen inneholder ikke noe om retningsforandring. Det var Roar Børø som eide bnr. 1 da bnr. 185 ble utskilt. Han har, som vitne for lagmannsretten, ikke kunnet huske konkret fra skylddelingsforretningen, som han var til stede ved, men han opplyste som sin erfaring at skylddelingsmennene, når det skulle trekkes grenser for bryggeeiendommer mv., tenkte seg at grensen gikk i rett linje ut i sjøen parallelt med den kommende bryggevegg. Selv om Petter Larsens brygge kom til å stå noe annerledes, bestyrker dette resultatet jordskifteretten kom til. Jordskifterettens avgjørelse på dette punkt blir å stadfeste.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Statens hus, 7468 TRONDHEIM

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

23.11.09
RISSA KOMMUNE
2009/8348-309

Saksbehandler
Lillian Hoem
Kommunal- og beredskapsavdeling

Innvalgstелефон
73 19 91 58

Vår dato
18.11.2009
Deres dato
28.08.2009

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2009/6598-421.3
Deres ref.
25764/2009

Rissa kommune
7100 RISSA

Klage på avslag på søknad om oppføring av brygge på eiendommen 170/390 i Rissa - Fylkesmannen stadfester kommunens vedtak

Vi viser til kommunens oversendelse av klagesak, ved brev av 28. august 2009, mottatt her 31. august 2009.

Saksopplysninger

Rissa kommune, ved hovedutvalg for landbruk, teknisk og miljø, fattet i møte 3. mars 2008, i sak 21/08, vedtak om avslag på søknad om oppføring av brygge med kai og flytebrygge på eiendommen 170/390. Avslaget var hjemlet i kommuneplanens arealdel.

Avslaget er påklaget av tiltakshaver Wiggo H. Johansen, ved brev datert 14. mars 2008. Det ble av klager bedt om at kommunen utsatte behandling av klagen i påvente av at advokaten skulle se på saken. Kommunen ba i brev av 10. august 2009 om tilbakemelding på om klagen skulle klagebehandles og eventuell utfyllende klage innen utgangen av uke 33 i 2009.

Klager skrev deretter i mail til kommunen av 12. august 2009 bl. a. følgende:

"Dette vedtaket ble påklaget 17.03.2008 med forespørsel om utsatt behandling i påvente av utfyllende kommentarer og vedlegg. Dette er gjort i forskjellige brev og kart. Båtopptrekk vedlagt en uttalelse fra ingeniør Alstad. Godkjennelse av anlegget av Kystverket. Inntegning av anlegget av ing. Kjetil Skogholt. I tillegg til dette anser vi nå at tiltaket er i tråd med kommuneplanens arealdel slik anlegget var godkjent også i 2004. Vi anser også nå at naboers og nausteieres rettigheter er ivaretatt."

Det ble i mailen bedt om at klagen ble tatt opp til behandling.

Klagen ble vurdert av hovedutvalg for landbruk, teknisk og miljø i møte 24. august 2009, som sak 127/09. Klagen ble imidlertid ikke tatt til følge, under henvisning til at man ikke kunne se at det var fremkommet nye opplysninger som ikke var vurdert tidligere eller som var tungtveiende nok i forhold til de interesser og hensyn som ligger i området. Saken ble deretter oversendt Fylkesmannen i Sør-Trøndelag for endelig avgjørelse.

Fylkesmannen har mottatt tilleggsmerknader fra klager ved brev av 12. november 2009, og fra klagers advokat, Kristian Nordheim, ved brev datert 12. november 2009.

Vi viser for øvrig til saksdokumentene i sin helhet, og forutsetter at sakens forhistorie er kjent for partene.

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 08	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post:	postmottak@fmst.no	Internett: www.fylkesmannen.no/st				

Konklusjon:

Fylkesmannen finner ikke grunn til å sette Rissa kommunes avgjørelse i saken til side. Vi har ut over det ovenstående ingen bemerkninger til lovanvendelsen eller skjønnsutøvelsen, og kan heller ikke se at det foreligger noen saksbehandlingsfeil som kan ha hatt betydning for resultatet i saken.

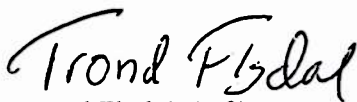
I medhold av pbl. § 15 og Miljøverndepartementets rundskriv av 1. juli 1986 fattes etter dette følgende

vedtak:

Rissa kommunes vedtak av 3. mars 2008, i sak 21/08, stadfestes. Klagen har etter dette ikke ført frem.

Fylkesmannens vedtak er endelig og kan ikke påklages videre i forvaltningen, jfr. fvl. § 28.

Med hilsen

Trond Flydal (e.f.)
fagsjef

Lillian Hoem
juridisk rådgiver

Kopi:

Wiggo H. Johansen
Advokatfirmaet Vogt & Wiig v/Kristian
Nordheim

Tonstadbrinken 63 7091 Tiller
box 1280 Pirsenteret 7462 Trondheim

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks: 73 19 91 01

Besøksadresse: E. C. Dahls gate 10

Saksbehandler

Ida Eiealand

Justis- og beredskapsavdelingen

Innvalgstasjon

73 19 91 50

RISSA KOMMUNE

Vår dato

25.04.2016

Deres dato

02.02.2016

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

2016/1073-423.1

Deres ref.

Rissa kommune
Rådhusvegen 13
7100 RISSA

 RISSA KOMMUNE
03 MAI 2016
Saksnr.: 2013/1724-20

Klage etter avslag - søknad om dispensasjon for oppføring av sjøhus med landgang og brygge - Rissa 170/309 og 170/320 - Fylkesmannen stadfester kommunens vedtak

Rissa kommune har avslått søknad om dispensasjon fra NFFF-formålet i kommuneplanens arealdel for oppføring av sjøhus med landgang og brygge på eiendommene gnr. 170 bnr. 309 og 320 i Råkvåg. Tiltakshaver har påklaget avslaget. Det anføres i hovedsak at kommunen har lagt feil faktum til grunn og at det foreligger grunnlag for å gi dispensasjon. Det er også anført at det foreligger saksbehandlingsfeil som medfører at avslagsvedtaket er ugyldig. Fylkesmannen har vurdert klagers anførsler og kommunens vurderinger, men finner ikke grunnlag for at klagen kan føre frem.

Vi viser til kommunens oversendelse i brev av 2. februar 2016.

Saksopplysninger

Rissa kommune ved Hovedutvalg for landbruk, teknisk og miljø avslo den 22. juni 2015, sak 75/15, søknad om dispensasjon fra NFFF-formålet i kommuneplanens arealdel for oppføring av sjøhus med landgang og brygge på eiendommene gnr. 170 bnr. 309 og 320 i Råkvåg. Omsøkte tiltak er i sin helhet vist innplassert på sjøgrunn, og bygningskroppen er utenfor de nærmeste bryggene i bryggerekken. Dette for å kunne ivareta naboenes rett til båtopptrekk over tiltakshavers eiendom.

Vedtaket ble påklaget av tiltakshaver Wiggo Johansen i e-post av 3. juli 2015, og det ble på vegne av han inngitt supplerende merknader til klagen fra advokat Kristian Norheim i e-post av 22. januar 2016. Klagen ble behandlet av Hovedutvalg for landbruk, teknisk og miljø den 29. januar 2016, sak 11/16. Klagen ble ikke tatt til følge, og saken er oversendt Fylkesmannen for endelig klagebehandling.

På vegne av tiltakshaver ble videre inngitt tilleggsmerknader i brev av 6. april 2016 fra advokat Ole Gudmund Meland. Disse ble ikke forelagt kommunen til uttalelse da Fylkesmannen vurderte at ikke inneholdt nye opplysninger.

Fylkesmannen har tidligere behandlet saker tilknyttet denne eiendommen, herunder en byggesak i 2009 (avslag) og en delesak i 2012 (tillatelse).

Fylkesmannen legger på bakgrunn av protokollføringen til grunn at merknadene var gjort kjent for utvalgets medlemmer i god tid før møtet. Utvalgsmedlemmer har et selvstendig ansvar for å sette seg inn i saksdokumenter med vedlegg forut for politisk behandling. En har imidlertid aldri noen garanti for at alle medlemmene har lest alle dokumenter som følger saker som legges frem, og en vet heller ikke hvilke vurderinger det enkelte utvalgsmedlem gjør forut for voteringen.

Når det gjelder merknadene fra advokat Nordheim, så kan ikke Fylkesmannen se at de inneholder opplysninger som i seg selv er utslagsgivende for resultatet i saken. Fylkesmannen kan ikke se at det er en saksbehandlingsfeil at rådmannen ikke eksplisitt har vurdert merknadene slik saken lå til politisk behandling. Dersom politikerne hadde ønsket det, kunne de bedt rådmannen om et notat hvor merknaden ble kommentert og vurdert.

Konklusjon

Fylkesmannen finner ikke grunn til å sette Rissa kommunes avgjørelse i saken til side. Vi har for øvrig ingen bemerkninger til lovanvendelsen eller skjønnsutøvelsen, og kan heller ikke se at det foreligger noen saksbehandlingsfeil som kan ha fått betydning for resultatet i saken.

I medhold av pbl. § 1-9 og etter delegasjon fra departementet fattes etter dette Følgende

vedtak:

Rissa kommunes avslagsvedtak av 22. juni 2015, sak 75/15, vedrørende søknad om dispensasjon fra NFFF-formålet i kommuneplanens arealdel for oppføring av sjøhus med landgang og brygge på eiendommene gnr. 170 bnr. 309 og 320 i Råkvåg, stadfestes.

Fylkesmannens vedtak er endelig og kan ikke påklages videre i forvaltningen, jf. fvl. § 28.

Med hilsen

Trond Flydal (e.f.)
ass. direktør

Ida Eieland
juridisk rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi:

Simonsen Vogt
Wiik v/ adv. Ole
Gudmund
Meland
Wiggo
Johansen

Postboks 1280
Pirsenteret

7462

TRONDHEIM

Tonstadbrinken
63

7091

TILLER

Lov om kulturminner.

Kap. II. Automatisk fredete kulturminner.

Overskriften endret ved lov 3 juli 1992 nr. 96.

§ 3. *Forbud mot inngrep i automatisk fredete kulturminner.*

Ingen må - uten at det er lovlig etter § 8 - sette i gang tiltak som er egnet til å skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredet kulturminne eller fremkalle fare for at dette kan skje.

Er marken over et automatisk fredet kulturminne eller i et område som nevnt i § 6, tidligere nyttet til beite eller innmark, kan den fortsatt nyttes til disse formål hvis ikke vedkommende myndighet bestemmer noe annet. Uten tillatelse av vedkommende myndighet må det ikke foretas pløying og annet jordarbeid dypere enn tidligere.

Endret ved lover 3 juli 1992 nr. 96, 3 mars 2000 nr. 14 (i kraft 1 juni 2000 iflg. res. 3 mars 2000 nr. 209).

§ 4. *Automatisk fredete kulturminner.*

Følgende kulturminner fra oldtid og middelalder (inntil år 1537) er fredet:

- a) Boplasser, huler, hellere med spor etter folk som har holdt til eller arbeidet der, hus- eller kirketufter, kirker, hus og byggverk av alle slag, og rester eller deler av dem, gårdshauger, gårds- og tunanlegg og andre bebyggelseskonsentrasjoner som stapelplasser og markeds plasser, byanlegg og liknende eller rester av dem.
- b. Arbeids- og verksteds plasser av alle slag som steinbrudd og annen bergverksdrift, jernvinne plasser, trekull- og tjæremiler og andre spor etter håndverk og industri.
- c. Spor etter åkerbruk av alle slag, som rydningsrøyser, veiter og pløyespor, gjerder og innhegninger og jakt-, fiske- og fangstinnretninger.
- d. **Vegfar av alle slag med eller uten brolegging av stein, tre eller annet materiale, demninger, broer, vadested, havneanlegg og åreskifter, båtstøer og båtopptrekk, fergeleier og båtdrag eller rester av slike, seilsperringer, vegmerker og seilmerker.**
- e. Forsvarsverk av alle slag som bygdeborger, skanser, voller, vollgraver, festningsanlegg og rester av dem og dessuten varder, veter o.l.
- f. Tingsteder, kultplasser, varp, brønner, kilder og andre steder som arkeologiske funn, tradisjon, tro, sagn eller skikk knytter seg til.
- g. Steiner og fast fjell med innskrifter eller bilder som runeinnskrifter, helleristninger og hellemalinger, skålgroper, sliperenner og annen bergskurd.
- h. Bautasteiner, kors og andre slike minnesmerker.
- i. Steinsetninger, steinlegninger o.l.
- j. Gravminner av ethvert slag, enkeltvis eller samlede felt, som gravhauger, gravrøyser, gravkammer, brannflakgraver, urnegraver, kistegraver, kirkegårder og deres innhengninger og gravmæler av alle slag.

Det samme gjelder samiske kulturminner som nevnt ovenfor fra mer enn 100 år tilbake.

Lov om kulturminner.

Kap. II. Automatisk fredete kulturminner.

Overskriften endret ved lov 3 juli 1992 nr. 96.

§ 3. *Forbud mot inngrep i automatisk fredete kulturminner.*

Ingen må - uten at det er lovlig etter § 8 - sette i gang tiltak som er egnet til å skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredet kulturminne eller fremkalle fare for at dette kan skje.

Er marken over et automatisk fredet kulturminne eller i et område som nevnt i § 6, tidligere nyttet til beite eller innmark, kan den fortsatt nyttes til disse formål hvis ikke vedkommende myndighet bestemmer noe annet. Uten tillatelse av vedkommende myndighet må det ikke foretas pløying og annet jordarbeid dypere enn tidligere.

Endret ved lover 3 juli 1992 nr. 96, 3 mars 2000 nr. 14 (i kraft 1 juni 2000 iflg. res. 3 mars 2000 nr. 209).

§ 4. *Automatisk fredete kulturminner.*

Følgende kulturminner fra oldtid og middelalder (inntil år 1537) er fredet:

- a) Boplasser, huler, hellere med spor etter folk som har holdt til eller arbeidet der, hus- eller kirketufter, kirker, hus og byggverk av alle slag, og rester eller deler av dem, gårdshauger, gårds- og tunanlegg og andre bebyggelseskonsentrasjoner som stapelplasser og markeds plasser, byanlegg og liknende eller rester av dem.
- b. Arbeids- og verksteds plasser av alle slag som steinbrudd og annen bergverksdrift, jernvinne plasser, trekull- og tjæremiler og andre spor etter håndverk og industri.
- c. Spor etter åkerbruk av alle slag, som rydningsrøyser, veiter og pløyespor, gjerder og innhegninger og jakt-, fiske- og fangstinnretninger.
- d. Vegfar av alle slag med eller uten brolegging av stein, tre eller annet materiale, demninger, broer, vadested, havneanlegg og åreskifter, båtstøer og båtøpptrekk, fergeleier og båtdrag eller rester av slike, seilsperringer, vegmerker og seilmerker.
- e. Forsvarsverk av alle slag som bygdeborger, skanser, voller, vollgraver, festningsanlegg og rester av dem og dessuten varder, veter o.l.
- f. Tingsteder, kultplasser, varp, brønner, kilder og andre steder som arkeologiske funn, tradisjon, tro, sagn eller skikk knytter seg til.
- g. Steiner og fast fjell med innskrifter eller bilder som runeinnskrifter, helleristninger og hellemalinger, skålgroper, sliperenner og annen bergskurd.
- h. Bautasteiner, kors og andre slike minnesmerker.
- i. Steinsetninger, steinlegninger o.l.
- j. Gravminner av ethvert slag, enkeltvis eller samlede felt, som gravhauger, gravrøyser, gravkammer, brannflakgraver, urnegraver, kistegraver, kirkegårder og deres innhengninger og gravmæler av alle slag.

Det samme gjelder samiske kulturminner som nevnt ovenfor fra mer enn 100 år tilbake.